

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Ádám András ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Kiss Andrea ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Salgótarjáni Városi Bíróságnál 3.P.20.579/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Nógrád Megyei Bíróság 2.Pf.20.799/2010/8. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 32. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s

Az 1927-ben született felperes 2009. március 12-én a lakásába akart bemenni, amikor a bejárat kapu előtt lévő, el nem kerített, kavicsos és egyenetlen talajú munkaterületen gödörbe lépve elvesztette egyensúlyát és hátrafelé az útestre visszazuhandt. Az esés következtében combnyaktörést szenvedett el. Az alperes a járdaszakaszon csőtörés miatt felbontotta a járdát, bontást követően a járda eredeti állapotba visszahelyezése, annak bitumennel történő beborítása nem történt meg.

A felperes a keresetében a balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni kárait érvényesítette. Azt állította, hogy a baleset okozója ez a gödör volt, amelyre a figyelmet az alperes nem hívta fel, a munkavégzés helyét nem látta el korláttal.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az volt az álláspontja, hogy megfelelően jelezte a munkaterület helyét, ahol oszlopokat szalagokkal helyezett el.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította „hogy a felperes kereseti kérelme - jogalap híján - alaptalan”. Az indokolásban utalt arra, hogy az alperes által végzett munkák „gyakorlatilag befejeződtek, csak a bitumenezési munkák voltak hátra, maga a munkaterület már nem volt balesetveszélyes, a ház előtt gyalogos közlekedés folyt”. A munkaterület minden gond nélkül átjárható volt, annak ellenére, hogy az alperes ide oszlopokon szalagkorlátot helyezett el, de ezeket egy helyre húzták, - meg nem állapítható módon és meg nem állapítható személyek - azonban ilyen módon is alkalmasak voltak arra, hogy jelezzék a veszélyes helyszínt, felhívják a figyelmet az arra közlekedők számára. A felperes már korábban is komoly betegségekben szenvedett, egyensúlyzavara miatt már otthon is elesett, emiatt orvosi kezelésben is részesült. Kétséget kizáró módon nem lehetett megállapítani azt sem, hogy a felperes a járdára való fellépés következtében veszítette el az egyensúlyát, vagy már az adott munkaterületen belül járt, amikor ott megcsúszott és elesett. Eletszerűtlennek tartotta a felperes előadását, miszerint visszafelé az útestre zuhandt, mert a munkagödör az útpadkától „bizonyos távolságra” található. Megállapította, hogy az alperes megfelelő módon jelezte a munkaterület jellegét, helyét, és maga a munkaterület a 3/2001. (I.31.) KöVIM rendelet (R.) 3.8. pontja szerint nem igényelte a külön elkorlátozást, elegendő volt szalagkorláttal és oszloppal jelezni a munkaterületet. A felperes mindennap e munkaterület mellett közlekedett, tisztában volt a munkaterület elhelyezkedésével, jellegével, s magatartása, amikor e

munkaterületen keresztül kívánt bemenni a lakásába, elháríthatatlan károsulti közrehatásnak minősül.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével megváltoztatta az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét és megállapította, „hogyan az alperes a felperest 2009. március 12-én ért balesetével összefüggően 50%-os mértékű kártérítési felelősséggel tartozik”. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap tekintetében helyesen az R. feltételeit vizsgálta, azonban tévedett amikor a rendelet 3.8. pontjában foglaltakat alkalmazta, mert az az úttesten történő munkavégzések során alkalmazandó jelzéseket szabályozza. A baleset helyszíne a járda volt, ahol az alperes a munkát végezte, és a rendelet 2.9. pontja (helyesen a 3.9. pontja) első fordulata akként rendelkezik, hogy járdán, gyalogúton és kerékpárúton lévő munkahelyet útelzáró korlát alkalmazásával kell körülhatárolni. Az alperes által elhelyezett jelzőoszlop és szalag nem minősül útelzáró korlátnak, amely körülhatárolja a munkahelyet. Ezért az alperes a munkavégzés után a munkaterület jelzésével kapcsolatban nem a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el; a munka befejezése akkor történik meg, amikor a hibaelhárítást követően a járda és a munkaterület között nincs szintkülönbség, addig pedig útelzáró korlátot kell alkalmazni. A felperes közrehatása a balesetben abban áll, hogy az adott helyet ismerte, de figyelmetlenül közlekedett.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig új eljárás elrendelését kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a baleset az elmondása szerint, a gödörbe történt belépéssel következett be, ahogy ezt helyesen az elsőfokú ítélet megállapította. A jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat, mert a felperes nem bizonyította a baleset bekövetkezésére vonatkozó állításait. A jogerős ítélet iratellenes, mert az elsőfokú eljárás során a bíróság helyszíni szemlét nem tartott. A jogerős ítélet sérti a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat, a tényállást iratellenesen állapította meg, de nem jelölte meg azokat a körülményeket sem, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, és hiányzik a balesethez vezető okok megjelölése is. Tévesen értelmezi a jogerős ítélet az R. előírásait; a rendelet 2.9. pontja téves hivatkozás, valószínűleg a 3.9. pontra kívánt hivatkozni, ugyanakkor figyelmen kívül hagyta a rendeletnek az útelzáró korlát, útelzáró lánc, terelőfűzés, jelzőszalag fogalmának meghatározásait, de a rendelet 3.5.2. pontjában meghatározott folyamatos hosszirányú elkorlátozásra vonatkozó rendelkezést is. A munkaterület megjelölése megfelelő volt, az alperes jogellenes eljárását nem lehet megállapítani, ebből pedig következik, hogy a „felperes közrehatás felelősségét nem 50%-os, hanem 100%-os mértékben lehet megállapítani”.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a jogerős ítéletben a bizonyítékok értékelése alapján megállapított tényállást vitatta, a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással a jogerős ítélet megalapozatlanságát állította.

A megalapozatlan ítélet jogszabálysértő és alapja lehet a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének, megalapozatlanságról azonban csak akkor lehet szó, ha a tényállás feltáratlan maradt, vagy a megállapított tényállás iratellenes, illetőleg okszerűtlen, vagy logikai ellentmondást tartalmazó

bizonyítékértékelésen alapul.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében előadottak a jogerős ítélet megalapozatlanságának a megállapítására nem alkalmasak.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperest a 2009. március 12-i baleset folytán károsodás érte. Az alperes arra helyesen hivatkozik, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítani; az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett a kára.

A baleset bekövetkezésének a körülményeit a bíróságnak a felperes előadása, a tanúk vallomása és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján kellett rekonstruálnia. A perben tanúvallomások bizonyították a felperes elesésének helyét, és az alperes maga sem vitatta, hogy az elesést követően a munkaterület mellett találták meg a felperest, az orvosi iratok pedig bizonyították az elszenvedett sérülés jellegét. A baleset helyszínéről készített fényképfelvételből egyértelműen megállapítható, hogy a baleset idején a munkavégzés területén nem fejeződött be a helyreállítási munka, és járda szintjétől alacsonyabb területen nem volt folyamatos e mélyebb területet körbehatároló elkorlátozás. A másodfokú bíróság e bizonyítékokból okszerűen következtetett arra, hogy a baleset bekövetkezése és a felperes emiatt történt károsodása az alperes magatartására visszavezethető okból következett be azzal, hogy a munkaterület elhatárolására a járdán közlekedőknek akadályt jelentő szintkülönbségre nem hívta fel a figyelmet megfelelően.

A felperes balesete és az ebből eredő károsodása amiatt következett be, hogy a felperes az alperes által körbe nem kerített, a járdaszinttel nem azonos szintű területre lépett.

Az alperes kártérítő felelőssége amiatt áll fenn, hogy bár a csőtörés helyreállítási munkái nem fejeződtek be, és a járda területe egyenetlen volt, erre az alperes nem hívta fel megfelelően a figyelmet.

A jogerős ítélet megjelölte, hogy az egyéb bizonyítékok mellett milyen bizonyítékot fogadott el a Pp. 206. § (1) bekezdésének alkalmazása során - fényképfelvétel a baleset helyszínéről - ezzel pedig eleget tett a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségének. A jogerős ítélet helyesen hívta fel az alperes kártérítő felelősségénél az R. rendelkezését, amelyet az alperes nem tartott be, arra azonban helyesen hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy abból tévesen jelölte meg a 2.9. pontot mint amely a járdán végzett munka helyének elzárásáról rendelkezik, mert az helyesen a 3.9. pont és a másodfokú bíróság helyesen tartalmilag erre is hivatkozott. Ennek alkalmazásánál egyébként ténylegesen nem az útelzáró korlát milyenségének van jelentősége, hanem annak, hogy a munkahely körülhatárolását szabja meg a rendelet, amely az adott esetben nem történt meg.

Az alperes a saját felelősségének hiányát állította és azt, hogy a balesetet és így a kárát teljes egészében a felperes magának okozta. Az alperes felülvizsgálata folytán csak az volt vizsgálható, hogy a felperes káráért 50%-os mértékben felel-e, de az nem, hogy a jogerős ítélet kármegosztást alkalmazott a felperes 50%-os közrehatása miatt. A jogerős ítéletnek ez a része felülvizsgálattal nem volt támadott.

A jogerős ítélet a bizonyítékok között megjelölte az elsőfokú bíróság által a „helyszín megtekintését”, ami az adott esetben a helyszíni szemle megtartását nem jelentheti, mert erre valóban nem került sor.

A felperes életkorának és a baleset előtti egészségi állapotának csak akkor lenne jelentősége, ha az alperes bizonyítani tudta volna, hogy a balesetét kizárólag ez okozta.

A másodfokú bíróság a jogerős ítéletében a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást és annak alapján az alperes kártérítő felelősségét.

A keresetet elutasító határozatát az elsőfokú bíróság ítélet helyett tévesen nevezte közbenső ítéletnek, a másodfokú bíróság pedig ítéletnek azt a határozatát, amely tartalmában a Pp. 213. § (3) bekezdése szerinti

közbenső ítélet. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a jogerős döntést ekként tekintette, s mint ilyet vizsgálta [Pp. 270. § (1) bekezdés, Pp. 253. § (4) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet (valójában helyesen: közbenső ítélet) a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

Budapest, 2011. szeptember 19.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

*bíróági tisztviselő
HM*